

Landenpluizer

ISBN 90-76640-11-4

© 2004

Zie Zo Educatief
Inge Slaats

Illustratie kft

Norbert Crombach

Alle rechten voorbehouden. Niets uit deze uitgave mag worden verveelvoudigd, opgeslagen in een geautomatiseerd gegevensbestand, of openbaar worden gemaakt, in enige vorm of op enige wijze, hetzij elektronisch, mechanisch, door fotokopieën, opnamen of door enige andere manier, zonder voorafgaande schriftelijke toestemming van de uitgever.

Het is aan de licentiehouder van dit product toegestaan kopieën te maken voor eigen gebruik.

Zie Zo Educatief
Oude Baan 23
5242HT Rosmalen - 073 5218374

Inhoudsopgave

<u>Hoofdstuk 1:</u>	Toelichting voor de leerkracht
<u>Hoofdstuk 2:</u>	Hoe werk ik met de Landenpluizer?
<u>Hoofdstuk 3:</u>	Planning
<u>Hoofdstuk 4:</u>	Pluisbladen natuurkundig
	A: Het land in de wereld
	B.1: Natuurkundige kaart
	B.2: Feiten en getallen 1
	B.3: Feiten en getallen 2
	C: Oorspronkelijke plantengroei en klimaat
	D: Eilanden
	E: Rivieren en meren
	F: Reliëf
	G: Woestijnen en graslanden
	H: Flora
	I: Fauna
	J: Natuurrampen
<u>Hoofdstuk 5:</u>	Pluisbladen staatkundig
	1: Vlag
	2.1: Staatkundige kaart
	2.2: Feiten en getallen 3
	3: Bevolking
	4: Religie
	5: Taal
	6: Reizen
	7: Eten en drinken
	8: Hoofdstad
	9: Gebouwen en constructies
	10: Kleding
	11: Toerisme
	12: Helden
	13: Kunst
	14: Volkslied
	15: Thematische kaart
<u>Hoofdstuk 6:</u>	Bijlagen
<u>Hoofdstuk 7:</u>	De afwerking van je werkstuk
<u>Hoofdstuk 8:</u>	Woordenlijst

Hoofdstuk 1

Toelichting voor de leerkracht

De landenpluizer is bedoeld voor kinderen die graag een land willen bestuderen voor een werkstuk of een spreekbeurt. Dit materiaal bestaat uit een aantal kopieerbladen waarin gedetailleerde informatie op een gestructureerde manier wordt gevraagd over landen. Ze zijn toepasbaar op elk land dat een kind zou willen verkennen. Al werkende met de pluusbladen pikken ze heel wat kennis over fysische en sociale geografie op. Het is vooral ook geschikt voor kinderen uit de bovenbouw en eerste jaren V.O. die behoefte hebben aan extra uitdaging en op zoek zijn naar verrijkingsmateriaal op het gebied van aardrijkskunde.

Kinderen kunnen zelf uit het hele "menu" van pluusbladen, op natuurkundig (hoofdstuk 4) en staatkundig gebied (hoofdstuk 5), die bladen kiezen waarnaar hun belangstelling uitgaat. Op deze manier hebben ze zelf invloed op de omvang en de zwaarte van het pluuswerk dat ze gaan doen. Ze kunnen het zichzelf dus zo gemakkelijk of moeilijk maken als ze zelf willen.

In principe kunnen kinderen hiermee zelfstandig aan de slag. Ze moeten wel kunnen beschikken over de Grote Bosatlas, internet, een printer en een (kleuren)-kopieerapparaat. Boeken uit het documentatiecentrum of de bibliotheek zijn natuurlijk ook onmisbaar. Daarnaast zijn oude atlassen en tijdschriften zoals National Geographic waarin geknipt mag worden erg handig. Moeilijke begrippen worden uitgelegd in de woordenlijst achterin.

Kinderen die nog niet de vaardigheden hebben om zelf het formaat van plaatjes te veranderen op de computer hebben daarbij eventueel hulp nodig. Eventueel kunnen ze als alternatief gebruik maken van de vergroot- en de verkleinfunctie van het kopieerapparaat.

In hoofdstuk 2 ("Hoe werk ik met de Landenpluizer") staat een uitleg voor de kinderen. Bovendien staan daarin wat tips per pluusblad.

Kinderen kunnen een planning maken voor hun pluuswerk aan de hand van de toelichting en het plan-blad in hoofdstuk 3.

Er zijn drie bijlagen in hoofdstuk 6: een "leeg pluisblad" waarop ze plaatjes die over zijn kwijt kunnen, of tekst over onderwerpen die ze zelf nog toe willen voegen. Verder zijn er twee diploma's die kinderen kunnen verdienen bij resp. pluisblad 7 (Eten en drinken) voor het klaarmaken van een gerecht uit het besproken land, en pluisblad 14 (Volkslied) voor het zingen of op een instrument spelen van een aantal regels van het volkslied. Dit levert voor sommige kinderen nog een extra uitdaging op.

In hoofdstuk 7 worden nog wat tips gegeven over het mooi afwerken van het pluiswerkstuk.

Moeilijke begrippen kunnen de kinderen opzoeken in hoofdstuk 8. Hierin worden deze begrippen uitgelegd.

Hoofdstuk 2

Hoe werk je met dit boek?

De pluisbladen

Dit boek is bedoeld voor kinderen die graag een land willen bestuderen. Voor een werkstuk, of een spreekbeurt, of misschien voor jezelf omdat je het gewoon leuk of interessant vindt om dat te doen.

In de hoofdstukken 4 en 5 vind je de zogenaamde pluisbladen, die je helpen om je gekozen land helemaal uit te pluizen op allerlei gebied. Elk blad heeft vragen, invultekst en vakjes voor plaatjes. Je kunt uit deze pluisbladen de bladen kiezen die je wilt gebruiken, of je kunt ze allemaal doen. Ze zijn behoorlijk pittig, en we gaan er dan ook vanuit dat je de beschikking hebt over de Grote Bosatlas, boeken over dit land en internet. Een andere manier om aan informatie of plaatjes te komen is contact opnemen met de ambassade of het consulaat in Nederland van jouw land. Ook kun je reisgidsen van je land halen bij een reisbureau: daarin vind je behalve informatie ook heel veel plaatjes die je kunt gebruiken.

De pluisbladen zijn opgedeeld in twee delen: de natuurkundige bladen die over de natuur gaan van een land (genummerd met letters) en de staatkundige pluisbladen (genummerd met cijfers) die over allerlei onderwerpen gaan die meer met mensen te maken hebben. Daarnaast zijn er nog de extra bladen in de bijlage: een extra (leeg) pluisblad, voor extra plaatjes en tekst, en diploma's die je kunt verdienen bij bepaalde pluisblad - opdrachten.

Om aan de slag te kunnen moet je eerst een land kiezen. Dan ga je boeken zoeken in de bibliotheek of het documentatiecentrum en je zorgt dat je de atlas klaar hebt liggen. Daarna zoek je de pluisbladen uit die je wilt gaan doen en zorgt voor voldoende kopieën van die bladen. Ook handig zijn kleurpotloden of stiften, een schaar, een plakstift en kladpapier met lijntjes en blanco papier. Dan kun je aan het werk. Om informatie te vinden moet je met je neus in de boeken en gericht zoeken op het internet. Vraag eventueel hulp aan iemand voor uitleg over hoe je het beste informatie en plaatjes kunt zoeken op het web.

Je kunt teksten eerst in het klad schrijven en na laten kijken voordat je ze op het pluisblad schrijft. Je kunt het beste tekeningen maken op maat geknipt tekenpapier en ze daarna opplakken op het pluisblad. Als je plaatjes van het internet afhaalt moet je waarschijnlijk het formaat aanpassen. Eventueel knip je ze op maat. Als je ruimte voor tekst of plaatjes tekort komt kun je in de bijlage een "leeg" pluisblad vinden die je overal tussen kunt voegen.

Hieronder vind je toelichtingen en tips bij elk pluisblad; lees die van tevoren even door. Tenslotte vind je in hoofdstuk 5 allerlei tips over de afwerking van je werkstuk en in hoofdstuk 8 een woordenlijst van de moeilijke begrippen in dit boek. Woorden die hieronder schuin gedrukt zijn worden uitgelegd in de woordenlijst. Ook andere moeilijke woorden die je tegenkomt in de pluisbladen worden uitgelegd in de woordenlijst.

A: Het land in de wereld

Op het kaartje kleur je het gekozen land. Eventueel kun je de aangrenzende landen ook een kleur geven. Voor het vergelijken van de oppervlaktes moet je wat rekenwerk verrichten. De oppervlaktes zelf zijn gemakkelijk te vinden. Weet je wat *geografische coördinaten* zijn? Nee? Vraag hulp aan iemand of kijk achterin bij de woordenlijst.

B: Natuurkundige kaart

Plak hier een *natuurkundige kaart* van je land. Je kunt hem zelf tekenen, uit een oude atlas knippen of uit een goede kopiëren in kleur, of print er een uit die je op het internet gevonden hebt.

Kleur de *legenda* in: een voorbeeld staat in de Grote Bosatlas, maar als je zelf een kaart getekend hebt, moet hij misschien wel anders ingekleurd.

Het tabelletje onder aan de bladzijde is niet af. Er ontbreken symbolen en verklaringen. Je kunt de tabel zelf verder afmaken. Een hele lijst van symbolen en verklaringen vind je vooraan in de Bosatlas.

B1: Feiten en getallen 1 - bij de natuurkundige kaart

Dit eerste blad gaat over allerlei zaken die met water te maken hebben. Je kunt het blad beginnen (en eindigen) met een mooie tekening of met een plaatje over water. De begrippen uit de tabel staan in de woordenlijst.

B2: Feiten en getallen 2 - bij de natuurkundige kaart

Zie B1; alleen gaat dit blad over land.

C: Oorspronkelijke plantengroei en klimaat

Op dit pluisblad is ruimte voor twee kaartjes, en er zijn twee legenda's om te kleuren en toe te lichten. Al deze gegevens kun je in de grote Bosatlas vinden.

D: Eilanden

Bijzondere manieren waarop een eiland met het vasteland verbonden kan zijn: bijvoorbeeld door middel van een brug, of misschien door strand en kun je met eb wel naar het eiland lopen, maar met vloed niet.

E: Rivieren

Dit is een pittig pluisblad! Je moet hiervoor heel wat speurwerk verrichten in de atlas. Er komen ook een aantal begrippen op voor die je misschien moet opzoeken in de woordenlijst. Het *staafdiagram* kun je inkleuren met kleurpotloden of stiften. Misschien vind je het leuk om die kleuren terug te laten komen in de eerste tabel.

F: Reliëf

Ook dit is geen gemakkelijk pluisblad! Hiervoor moet je flink wat turen op een natuurkundige kaart van je land. Je moet o.a. de *hoogtecijfers* op de kaart gaan zoeken. Bovendien komt er op dit blad wat rekenwerk aan te pas, als je de lengte van een *bergketen* moet schatten. Dan is het handig als je kunt omgaan met de *schaal* van een kaart. Om een bergketen op te meten op een kaart kun je een stukje touw gebruiken. Leg het dan naast een liniaal en met behulp van de schaal reken je dan de lengte uit.

G: Woestijnen en graslanden

In verschillende gebieden op aarde hebben *graslanden* een andere naam. Misschien is dat ook het geval in jouw land. Je kunt veel plaatjes van de bewoners van woestijnen en graslanden kwijt op deze pagina; eronder is ruimte voor een korte toelichting.

H: Flora

Op dit blad kun je een plaatje of zelfs een hele *collage* kwijt van planten, bomen of struiken uit je land. In het tekstvak kun je een toelichting schrijven, of een lijst van alle planten uit je collage. Als je kiest voor uitgebreidere beschrijvingen heb je ook de mogelijkheid meerdere pluisbladen H te gebruiken; voor elke plant etc. die je beschrijft een apart blad. Je kunt de flora dus zo uitgebreid behandelen als je zelf wilt.

I: Fauna

Voor het bespreken van dieren geldt hetzelfde als hierboven staat bij pluisblad H: Flora. Gebruik dus net zoveel pluisbladen I als dat je dieren wilt bestuderen.

J: Natuurrampen

Dit blad lijkt niet zo lastig, maar het is niet voor elk land even eenvoudig om hiervoor aan de juiste informatie te komen. Zoek goed op het internet; en raadpleeg ook boeken die niet over landen, maar juist over rampen gaan.

1: Vlag

Er zijn allerlei manieren waarop je aan een vlag kan komen: behalve tekenen of van het internet halen, kun je hem bijvoorbeeld ook namaken van stof of papier. Het tekstvak is vrij groot omdat er vaak veel te vertellen is over de vlag. De vorm, elke kleur en eventuele symbolen hebben vaak allemaal hun eigen betekenis.

2.1: Staatkundige kaart

Zie B: natuurkundige kaart. Zo'n kaart is wel iets lastiger te vinden.

2.2 Feiten en getallen - bij de staatkundige kaart

Al deze losse feitjes en getallen moet je van allerlei plekken vandaan halen. De informatie die je nodig hebt voor het kadertje rechts onder kun je gemakkelijk vinden in het *statistiek* gedeelte achter in de grote Bosatlas.

3: Bevolking

De meeste informatie voor dit blad vind je gewoon in de atlas. Je hebt ook weer het statistiek gedeelte nodig. Onder aan het blad is het de bedoeling dat je een *cirkeldiagram* tekent die de bevolkingssamenstelling weergeeft. Daarvoor moet je de percentages die bij de verschillende bevolkingsgroepen van jouw land horen opzoeken en omzetten in gekleurde "taartpunten" in de cirkel. Daarbij kleur je ook de legenda in.

4: Religie

Dit blad begint ook met een diagram; maar nu is het de bedoeling dat je het juiste aantal vakjes inkleurt.

5: Taal

Je kunt in het plaatjesvak een stuk tekst in de taal van jouw land plakken.

Kun je de zinnen uit het eerste ballonnetje vertalen in de taal van jouw land? Dat zet je dan in het ballonnetje van het meisje.

In het derde ballonnetje kan je zelf een zin zetten om die dan weer te vertalen in het vierde ballonnetje.

6: Reizen

Informatie voor dit blad kun je o.a. vinden in reisgidsen. Je zult ook de atlas nodig hebben. Sommige landen hebben hun eigen manier van transport; denk maar aan de Engelse dubbeldekker of de Indiase riksja. Daarover kun je op deze bladzijde tekst en een plaatje kwijt.

Niet in elk land is de belangrijkste vorm van transport de auto. In sommige landen is het de fiets, of zelfs de benenwagen.

7: Eten en drinken

Knutsel zelf een menukaart van gekleurd papier en wat er verder nog bij kunt bedenken. Daarop schrijf je een typische menu uit je land. Maak het zo mooi mogelijk, alsof het echt uit een restaurant komt.

Je kunt ook van het recept een heel knutselwerk maken en opplakken.

Bij dit pluisblad kun je een koksdiploma verdienen! Daarvoor moet je het gekozen gerecht ook echt klaarmaken en laten proeven aan iemand. Dit proefkonijn kan dan zijn mening geven op het koksdiploma, dat je in de bijlagen van de Landenpluizer vindt. Je kunt het koksdiploma eventueel op gekleurd papier kopiëren en zelf versieren... en dan natuurlijk ingelijst aan de muur hangen!

8: Hoofdstad

Er wordt nogal wat informatie gevraagd op deze pagina, dus dat vereist behoorlijk wat pluiswerk. Bij een bekend *evenement* kun je denken aan een festival dat jaarlijks terugkomt. Of misschien zijn de Olympische spelen wel ooit in deze stad gehouden en kun je daarover wat vertellen.

9: Gebouwen en constructies

Gebouwen en constructies kunnen van alles zijn. Denk aan: musea, bruggen, monumenten, regeringsgebouwen, torens, ruïnes, operagebouwen, aparte wolkenkrabbers, kastelen, typische woningen, verdedigingswerken, gevangenissen,

enzovoort. Als je veel interessante constructies wilt bespreken gebruik je gewoon meerdere pluisbladen 9.

10: Kleding

Dit pluisblad is vooral leuk als er in je land bijzondere of *traditionele* kleding wordt gedragen. Als je dit onderwerp heel boeiend vindt, zou je nog aankleedpopjes van karton erbij kunnen maken. Van papier maak je dan de bijbehorende kleding en accessoires. Vergeet de strookjes om eromheen te vouwen niet!

11: Toerisme

Bij dit pluisblad komt een reisgids wel heel goed van pas! Daarin vind je juist allerlei plaatjes van toeristische attracties en kun je de *collage* op dit blad gemakkelijk maken.

12: Helden

Veel landen hebben *legendarische* personen die als helden beschouwd worden. Denk bijvoorbeeld aan Robin Hood of Jeanne d'Arc. Maar je kunt bijvoorbeeld ook kiezen voor een beroemde componist van vroeger. Daarover gaat de eerste helft van dit blad. Op de tweede helft wordt gevraagd naar hedendaagse helden. Dat kunnen allerlei personen zijn: een popartiest; een filmster; een kunstenaar; een regeringsleider; een beroemd model; een sporter; een t.v.-persoonlijkheid enzovoort.

13: Kunst

Op dit blad ga je speuren naar kunst uit je land. Beeldhouwers, schilders, architecten, schrijvers, componisten enzovoort. Je kunt drie kunstwerken bespreken. Denk aan kunstwerken in de breedste zin van het woord; het kunnen ook gebouwen, muziekstukken of boeken zijn.

14: Volkslied

Het volkslied kun je op internet vinden. Je kunt de tekst, de muziek of beide opplakken. Bij dit pluisblad hoort een muziekdiploma! Als je dat muziekdiploma wilt verdienen, moet je een aantal regels uit het volkslied zingen of spelen op een muziekinstrument. Je vindt het diploma in de bijlagen. Inlijsten en aan de muur hangen!

15: Thematische kaart

Deze kaart kun je als extra kaart gebruiken voor van alles en nog wat. Enkele onderwerpen zijn bijvoorbeeld: *bodemgebruik*, *mijnbouw* en *industrie*; *neerslag*; *toeristische attracties*; *nationale parken*; *bevolkingsdichtheid* en *talen*.

Plannen en afwerken

In hoofdstuk 3 staat beschreven hoe je het pluiswerk goed kunt plannen. Er zit een plan-blad bij waarop je een overzicht vindt van alle pluisbladen.

In hoofdstuk 7 vind je allerlei suggesties om, als al het pluiswerk gedaan is, je werkstuk mooi af te werken.

Hoofdstuk 3

Planning

Op de volgende pagina vind je een overzicht van alle pluisbladen: het plan-blad. Daarop kun je aankruisen welke bladen je van plan bent te gaan doen. Dat lijstje kun je vervolgens gebruiken voor het kopiëren van de pluisbladen. Het is handig om meteen zoveel mogelijk pluisbladen te kopiëren omdat je soms als je aan het ene blad werkt, informatie kan tegenkomen die je nodig hebt voor een heel ander blad. Let er op dat het mogelijk is dat je van bepaalde bladen extra kopieën nodig kan hebben, maar soms weet je dat pas later.

In de derde kolom kun je een verdere planning maken: daarin kun je namelijk de tijdstippen plannen waarop je bepaalde bladen af wilt hebben. Je kunt dat in overleg met de leerkracht doen.

In de vierde kolom kun je vervolgens de data zetten waarop je de bladen daadwerkelijk af hebt. Als de data in de derde en vierde kolom voor een groot deel overeenkomen, ben je een goede planner!

Tenslotte is er onder aan het planningsblad ruimte voor speciale afspraken die je met de leerkracht maakt: bijvoorbeeld over de tijden waarop je aan de landenpluizer mag werken.

Planning

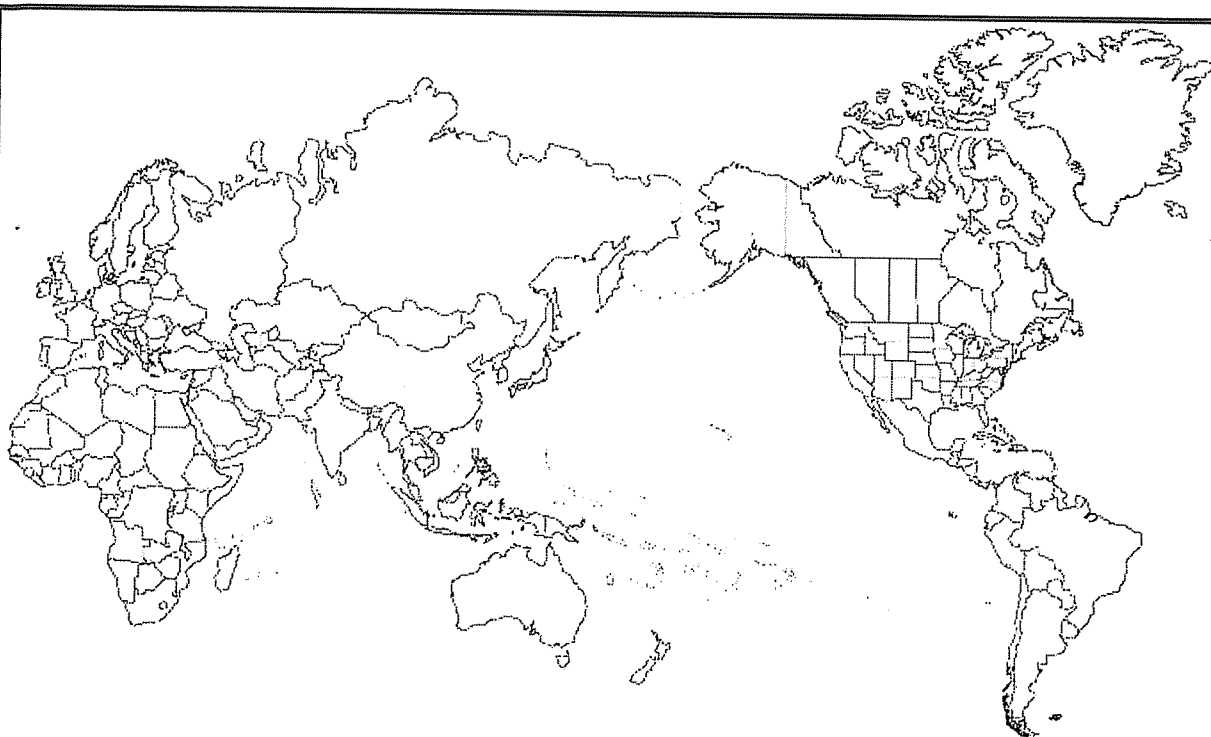
geplande bladen:	titel pluisblad:	ik wil dit blad afhebben op:	ik heb het blad af op:
	Het land in de wereld		
	Natuurkundige kaart		
	Feiten en getallen 1		
	Feiten en getallen 2		
	Oorspronkelijke plantengroei en klimaat		
	Eilanden		
	Rivieren en meren		
	Reliëf		
	Woestijnen en graslanden		
	Flora		
	Fauna		
	Natuurrampen		
	Vlag		
	Staatkundige kaart		
	Feiten en getallen 3		
	Bevolking		
	Religie		
	Taal		
	Reizen		
	Eten en drinken		
	Hoofdstad		
	Gebouwen en constructies		
	Kleding		
	Toerisme		
	Helden		
	Kunst		
	Volkslied		
	Thematische kaart		

Afspraken:

Hoofdstuk 4

Pluisbladen natuurkundig

Het land in de wereld

Lokatie:

In deze wereldkaart heb ik mijn land _____ de kleur _____ gegeven.

In het noorden grenst mijn land aan: _____

In het oosten grenst mijn land aan: _____

In het zuiden grenst mijn land aan: _____

In het westen grenst mijn land aan: _____

Grootte:

Mijn land heeft een oppervlakte van _____ km².

Dat is _____ keer zo groot als het land waarin ik woon.

Het land dat ik onderzoek is ongeveer even groot als het land: _____

Coördinaten:

In het noorden ligt mijn land op _____ graden noorder / zuiderbreedte.

In het zuiden ligt mijn land op _____ graden noorder / zuiderbreedte.

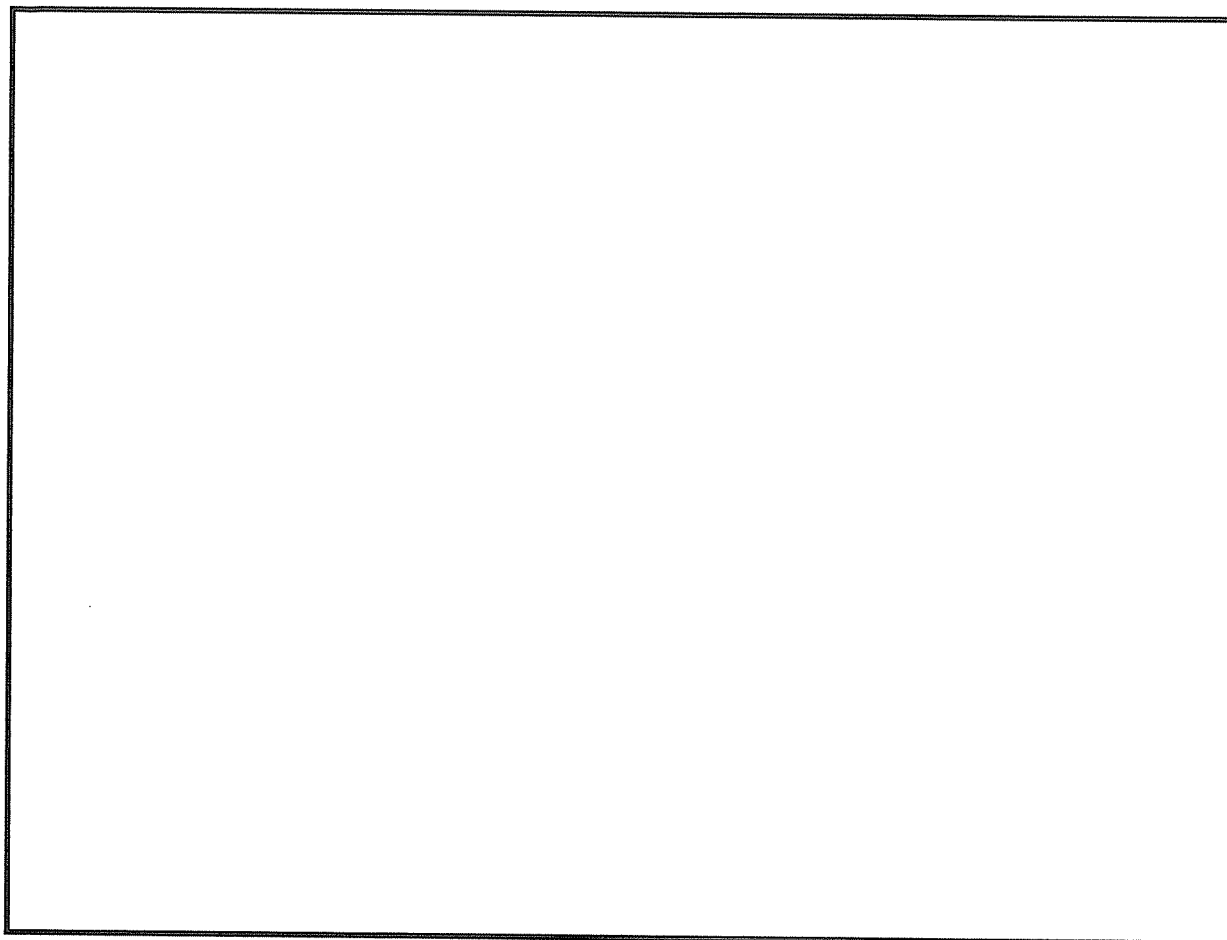
In het oosten ligt mijn land op _____ graden ooster / westerlengte.

In het westen ligt mijn land op _____ graden ooster / westerlengte.

De geografische coördinaten van de hoofdstad _____

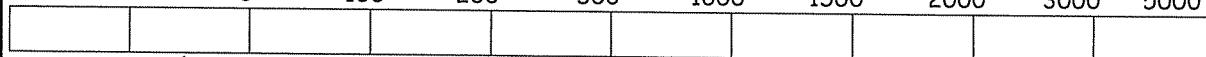
zijn: _____° NB / ZB _____° OL / WL.

Natuurkundige kaart

Legenda:

-200 0 100 200 500 1000 1500 2000 3000 5000

↑
land beneden zeeniveau

Verklaring van symbolen op het gebied van land en water:

+1034	hoogtecijfer		dieptecijfer		...
	rivier		...		...
	meer		...		...

Feiten en getallen 1 - bij de natuurkundige kaart

Water:

Aan welke zeeën en/of oceanen grenst het land? _____

Zoek voorbeelden van de volgende watergebieden:

meer:	merengebied:	golf:	baai:	zeestraat:

Wat is het grootste meer van dit land?

Welke rivier mondt uit in dit meer?

Wat is de langste rivier van dit land?

Waar mondt deze rivier in uit?

Feiten en getallen 2- bij de natuurkundige kaart

Land:

Heeft dit land woestijnen? Zo ja, welke: _____

Zoek voorbeelden van de volgende gebieden:

eiland:	archipel:	schiereiland:	landtong:	landengte:

Wat is de hoogste berg van dit land?

_____ hoogte: _____ m

Maakt deze berg deel uit van een bergketen? _____

Zijn er vulkanen? Zo ja, welke:

Zijn er hoog- of laagvlaktes?

Oorspronkelijke plantengroei en klimaat

	<u>oorspronkelijke plantengroei</u> legenda: Oorspronkelijk bestond dit land voor het grootste gedeelte uit:
--	--

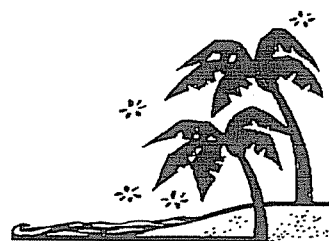
	<u>klimaat</u> legenda: Gemiddelde temperatuur in januari: _____ °C Gemiddelde temperatuur in juli: _____ °C Neerslag per jaar: _____ mm
--	---

Eilanden

Is het hele land zelf een eiland? ja / nee

Hoeveel eilanden horen ongeveer bij dit land?

- ☐ nul
- ☐ tien of minder; nl. _____
- ☐ teveel om te tellen

Noem de vijf grootste eilanden en de waters waarin ze liggen:

<u>eiland</u>	<u>water</u>

Is het land een archipel? ja / nee

Heeft het eiland schiereilanden? Zo ja; welke? _____

Zijn er eilanden van vulkanische
oorsprong? _____

Vormt zo'n eiland ook een atol? _____

Heeft het land ook kunstmatig
aangelegde eilanden? _____

Zijn er eilanden die op een bijzondere manier met het vasteland verbonden zijn?
 Vertel er iets over: _____

Rivieren

Zoek vijf rivieren die door dit land stromen. Probeer ook de bron en monding van deze rivieren te vinden. (Die kunnen in een ander land liggen)

naam rivier:	ontspringt in:	mondt uit in:

Is er een riviermonding die een delta vormt? _____

Is er een rivier met een waterval? rivier: _____ waterval: _____

Kun je een rivier vinden die sterk meandert? _____

Komen er wadi's voor in dit land? _____

Welke rivier lijkt je het belangrijkste voor dit land? _____

Waarom? _____

7000 km						
6000 km						
5000 km						
4000 km						
3000 km						
2000 km						
1000 km						
	De Nijl					

Vergelijk de lengte van vijf van de gevonden rivieren met de lengte van de langste rivier van de wereld; de Nijl in Egypte. Die is 6671 km lang. Kleur de juiste hoogtes in het staafdiagram hiernaast. Elk hokje stelt duizend kilometer voor. Schrijf onder aan de naam van de rivieren. Eventueel kun je de precieze lengte nog erbij zetten.

Reliëf

De grootste bergketen in dit land is: _____

Hij is ongeveer _____ kilometer lang.

De hoogste berg heet: _____

Het hoogste punt is: _____ meter. Dat is _____ meter hoger / lager dan het hoogste punt in het land waarin ik woon.

Een voorbeeld van een bergpas is: _____ Die gaat door: _____

Andere bergen zijn:		
berg:	hoogte:	

Wie wonen er in de bergen?

plant / boom	dier

Ligt het land voor een groot deel beneden zeeniveau? ja / nee

Het laagste punt van dit land is: _____ meter boven / beneden zeeniveau.

Vulkanen in dit land zijn:		
vulkaan:	hoogte:	actief:

Woestijnen en graslanden

De grootste woestijn in dit land heet: _____

Deze naam betekent: _____

Andere woestijnen in dit land zijn: _____

Wie wonen er in deze woestijn?

plant / boom	dier	mens

Graslanden in dit land heten: savanne / steppe / prairie / pampa / _____

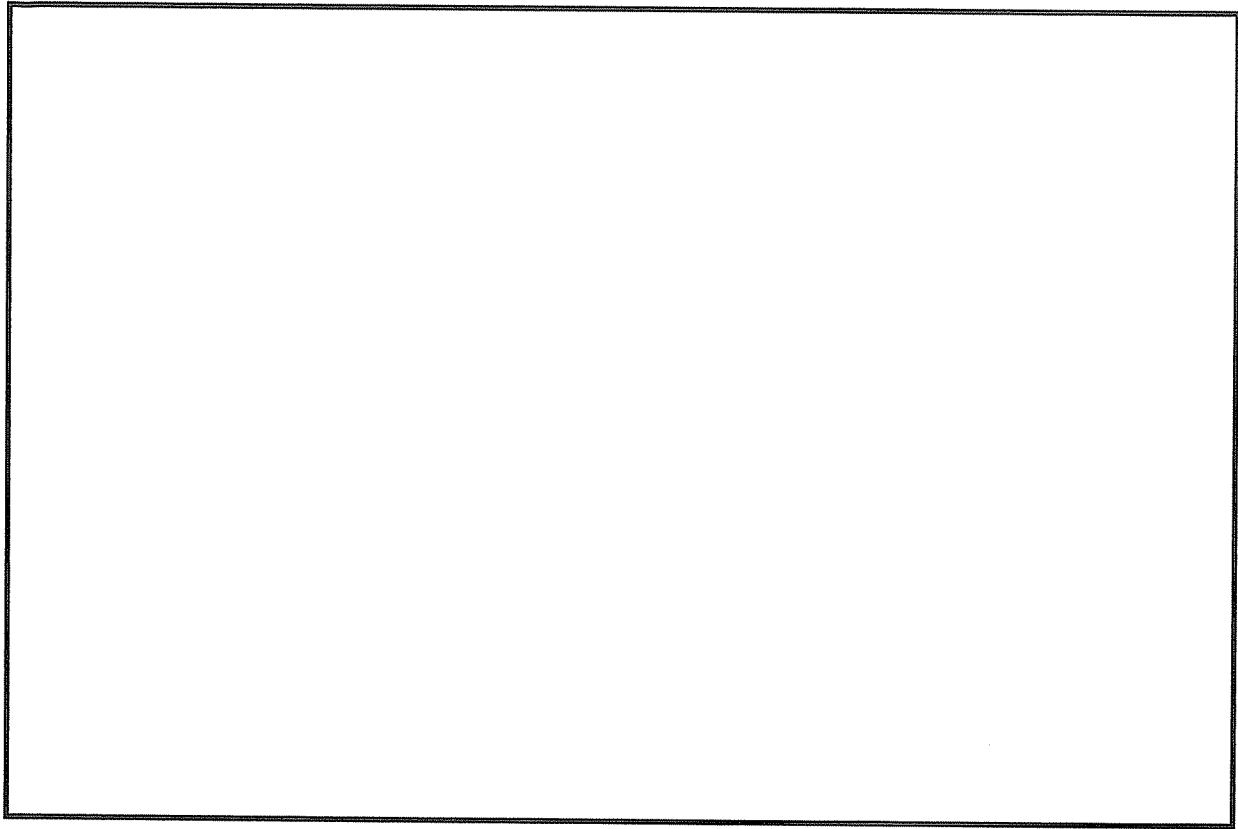
Wie wonen daar?

plant / boom	dier	mens

Flora

This image shows a single sheet of white paper with horizontal blue or grey ruling lines. The lines are evenly spaced and run across the width of the page. There is a vertical margin line on the left side, creating a narrow left margin. The paper appears to be from a notebook or a standard sheet of stationery.

Fauna

Natuurrampen

Welke natuurrampen zijn voorgekomen in dit land?

- ☐ aardbeving
- ☐ vulkaanuitbarsting
- ☐ overstroming
- ☐ lawine
- ☐ aardverschuiving
- ☐ tsunami
- ☐ orkaan / hurricane / cycloon / tyfoon / tornado
- ☐ _____

Maak een lijstje:

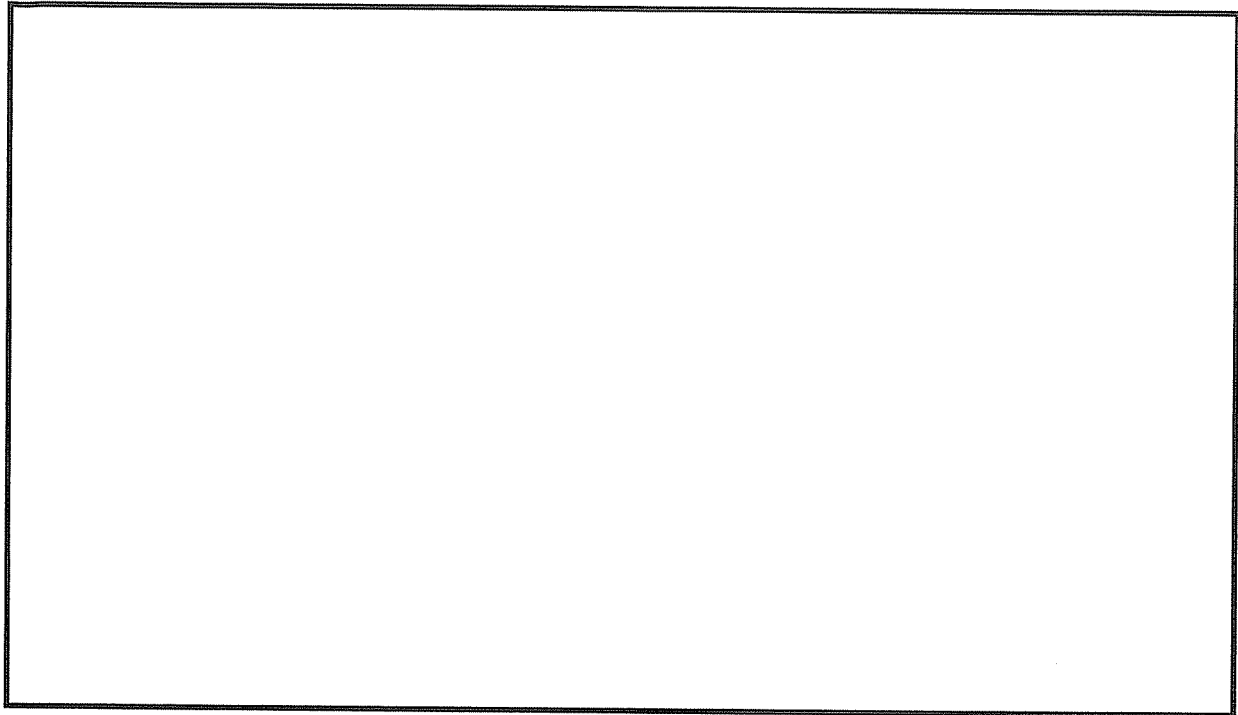
jaar	ramp	aantal doden; schade

Vertel van een ramp van het lijstje wat er was gebeurd: _____

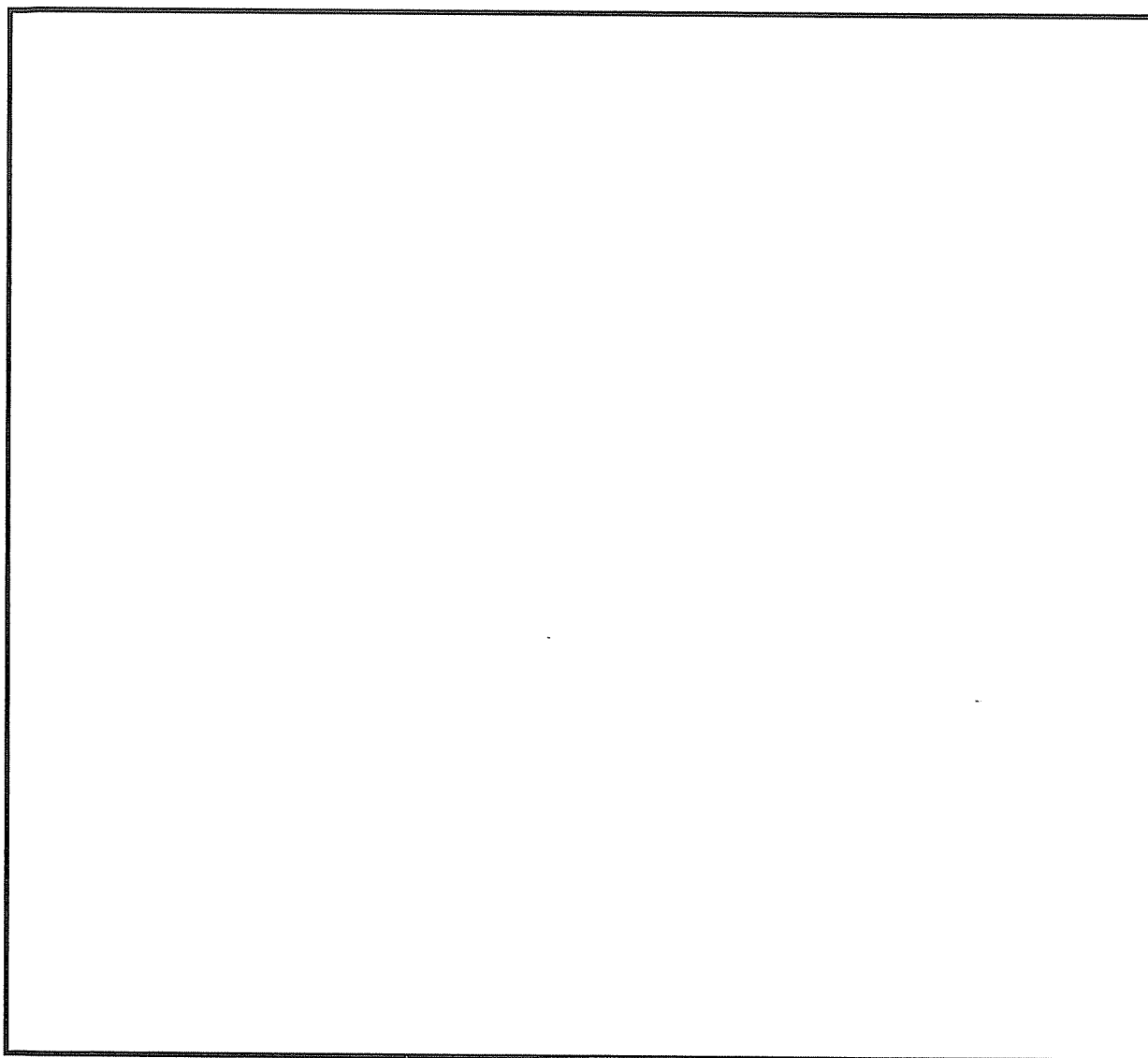
Hoofdstuk 5

Pluisbladen staatkundig

Vlag

Staatkundige kaart

Legenda:

	plaats met ≥ 1 miljoen inw.		vliegveld		bijz. gebouw
	250.000 - 1.000.000 inw.		spoorweg		dijk
	100.000 - 250.000 inw.		autosnelweg		veerdienst
	50.000 - 100.000 inw.		vulkaan		
	plaats met ≤ 50.000 inw.		ruïne		

Feiten en getallen - bij de staatkundige kaart

De vijf grootste steden zijn:

De staatsvorm is:

De regeringsleider is:

Is er een koninklijke familie?

De koning(in) heet:

Tot welke leeftijd gaan kinderen naar school?

Eerst gaan ze naar de:

Dan naar de:

Dan naar de:

Een bekende universiteit:

Die staat in de stad:

Is het land op dit moment in oorlog? ja /nee Met wie? _____

Het is van _____ tot _____ in oorlog geweest met _____

Importproducten:	Exportproducten:

BNP in euro's / inw:

Analfabetisme: %

Personenauto's
per 1000 inw:

Bevolking

Het aantal inwoners van dit land is:

_____ miljoen.

Dat is _____ keer het aantal inwoners van het land waarin ik woon.

De gemiddelde bevolkingsdichtheid

is: _____ per km².

Het is dichter / dunner bevolkt dan het land waarin ik woon.

Het geboortecijfer is: _____ per 1000 inwoners.

Het sterftecijfer is: _____ per 1000 inwoners.

Het geboorteoverschot is: _____ per 1000 inwoners.

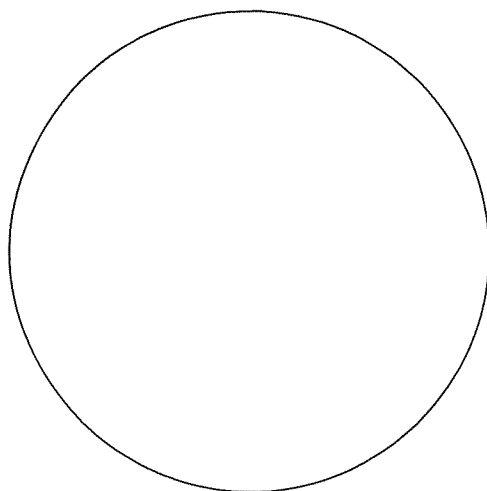
De zuigelingensterfte (baby's voor het 1^e jaar) is: _____ per 1000 geboortes.

De meeste mensen wonen _____

De minste mensen wonen _____

Bevolkingssamenstelling:

legenda:

Religie

Percentages godsdiensten die voorkomen in dit land:

(Elk vakje is 10%)

christendom										
jodendom										
islam										
hindoeïsme										
boeddhisme										
anders										

De meest voorkomende godsdienst is: _____

Een belangrijke heilige plaats voor deze religie is: _____

Een belangrijk jaartal is: _____

Belangrijke personen voor deze godsdienst zijn: _____

Een belangrijk voorwerp is:

Mensen komen bij elkaar in:

Een belangrijk boek voor deze religie is: _____

Taal

De taal die het meest gesproken wordt is: _____

De naam van dit land in die taal is: _____

Andere talen zijn: _____

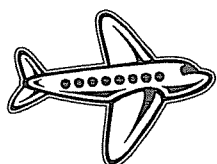
Het schrift is wel / niet anders dan ons schrift. _____

	Hallo! Ik heet _____ Ik kom uit _____ Ik ben _____ jaar.	
--	---	--

		
---	--	---

Veel voorkomende voor- en achternamen in dit land zijn: _____

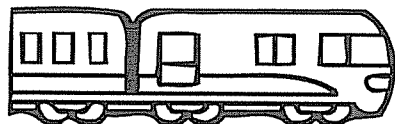
Reizen

Het belangrijkste vliegveld ligt bij de plaats: _____

Dit vliegveld heet: _____

Internationale afkorting: _____ De nationale luchtvaart-
maatschappij heet: _____

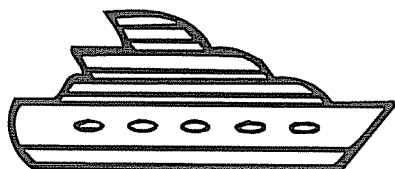

Het belangrijkste station is in de plaats: _____

De meest noordelijke plaats die
je kunt bereiken per trein is: _____

De meest zuidelijke plaats die je kunt bereiken per trein is: _____

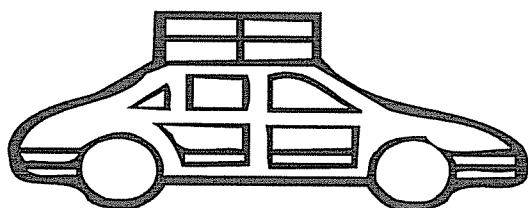
De meest oostelijke: _____ en de meest westelijke: _____

Twee havenplaatsen zijn: _____

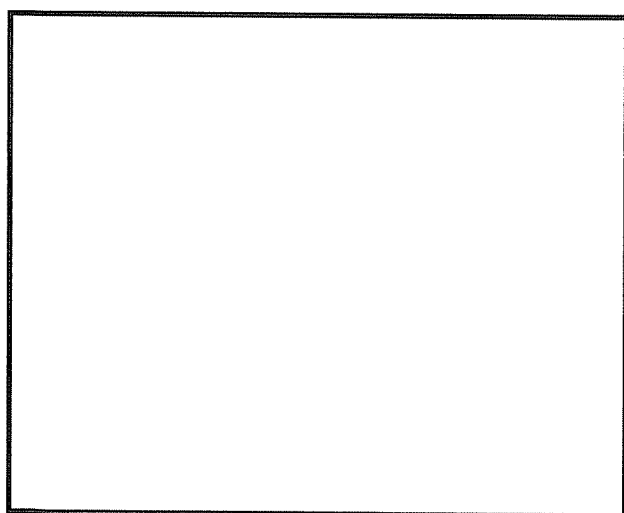
en _____

Er is een veerdienst naar: _____

De internationale landenafkorting
die je achter op auto's uit dit land
vindt is: _____

Een bekend automerk uit dit land is:

Een typerende vorm van transport uit
dit land is: _____

De belangrijkste vorm van transport is: _____

Eten en drinken

Het hoofdvoedsel van de bevolking van
dit land is: _____

Drie bekende gerechten zijn:

Een bekende drank uit dit land is:

Voedsel dat de bevolking zelf veel
verbouwt is: _____

plak
hier
een
menukaart

Dit is het recept voor het gerecht: _____

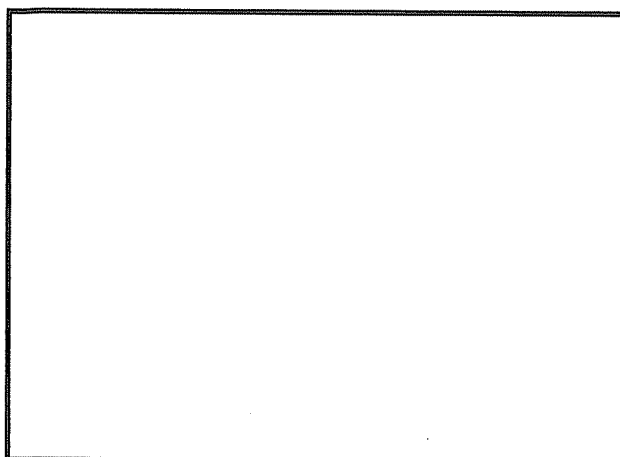
plak hier het recept

- Ik heb het volgende gerecht gekookt: _____ voor
_____ op: ... - ... - Waar: _____
en daarmee het koksdiploma gehaald!

Hoofdstad

De hoofdstad van dit land is: _____

Deze stad heeft: _____ inwoners.

Een rivier die door de hoofdstad stroomt is de: _____

De afstand van de hoofdstad naar de dichtstbijzijnde kust is: _____

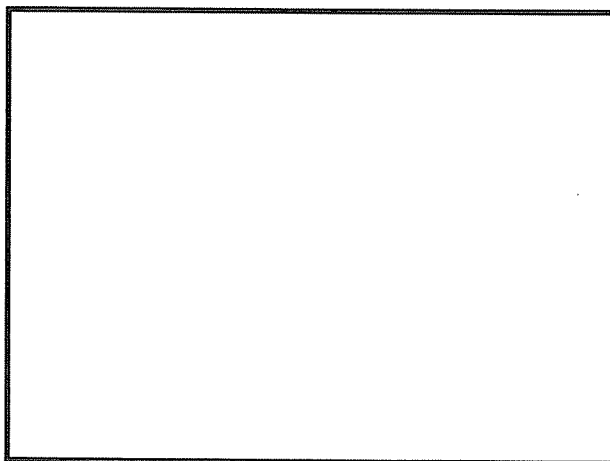
Is er ooit een andere stad de hoofdstad geweest? _____

Heeft deze stad een metro? _____

Zetelt de regering van dit land in deze stad? _____

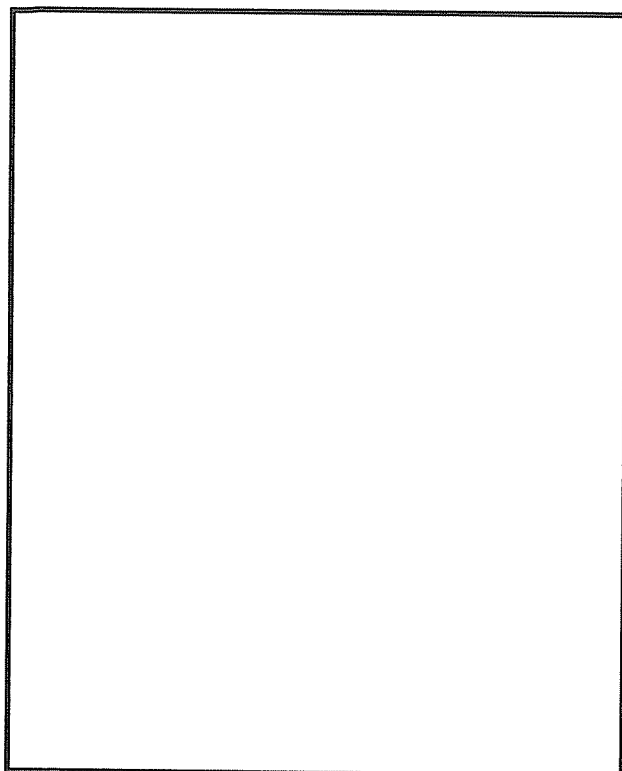

Een bekend evenement in de hoofdstad is: _____

Een bekend gebouw:	
Een belangrijk jaartal:	
Een interessant museum:	
Een winkel of een markt:	
Een beroemdheid:	
Een bekende sportclub:	
Tijdzone:	

Gebouwen en constructies

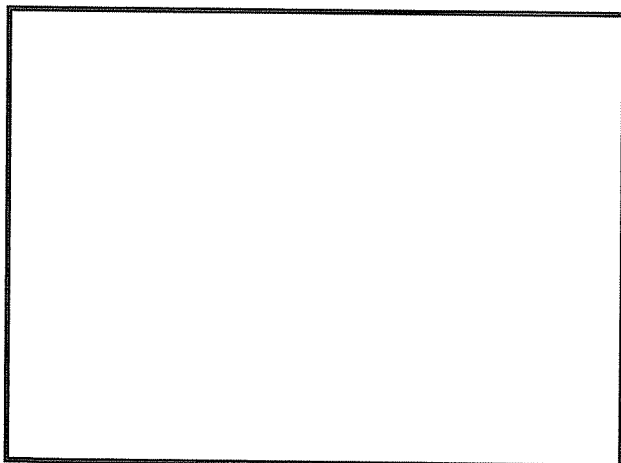
Dit is _____

Het is gebouwd in het jaar _____

Het is ontworpen door _____

Het staat in / bij de plaats _____

De functie hiervan is: _____

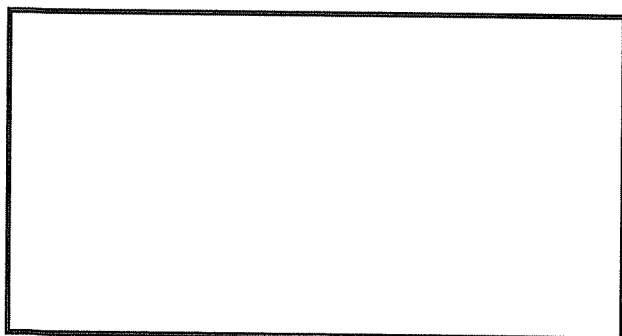
Dit is _____

Het is gebouwd in het jaar _____

Het is ontworpen door _____

Het staat in / bij de plaats _____

De functie hiervan is: _____

Dit is _____

Het is gebouwd in het jaar _____

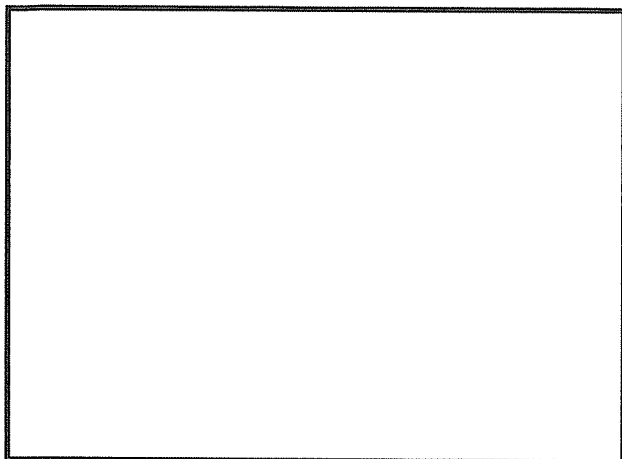
Het is ontworpen door _____

Het staat in / bij de plaats _____

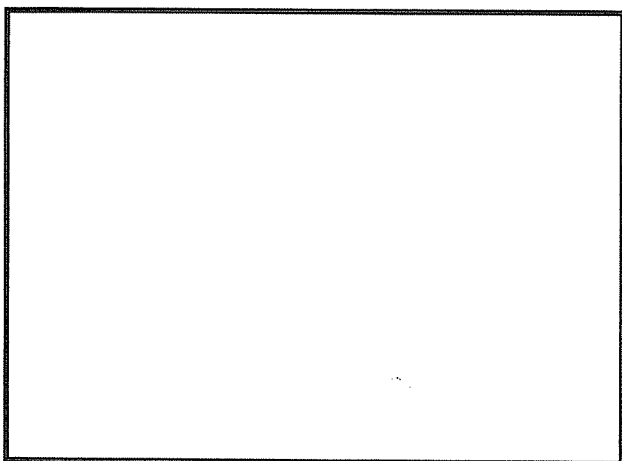
De functie hiervan is: _____

Kleding

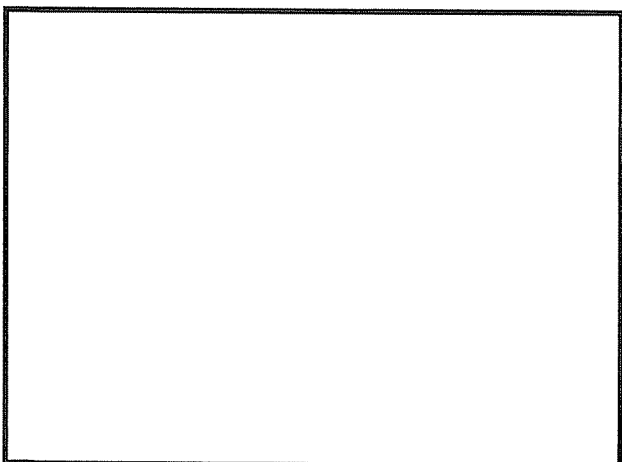
Er wordt nog wel / niet meer traditionele kleding gedragen in dit land.

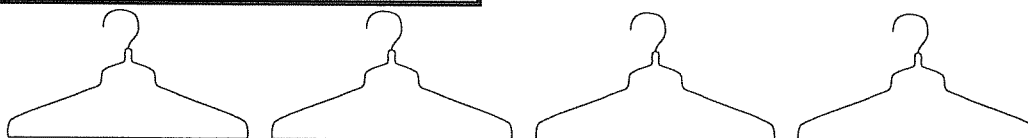
Kleding van het kind: _____

Kleding van de vrouw: _____

Kleding van de man: _____

Toerisme

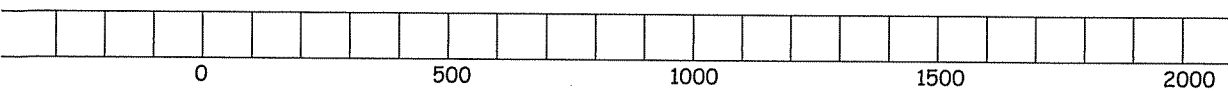
Waarom bezoeken toeristen dit land vooral? _____

Toeristische attracties:

Helden

Een legendarische held(in) is: _____

In welke tijd?

[illegible]

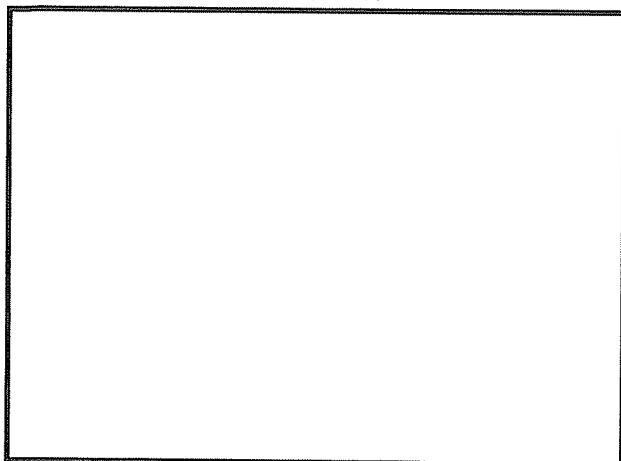
Hedendaagse helden uit dit land zijn:

[illegible]

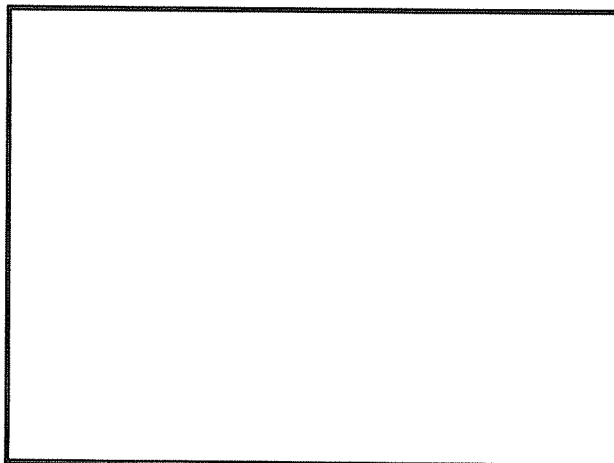
Kunst

Drie beroemde kunstenaars uit dit land zijn: _____

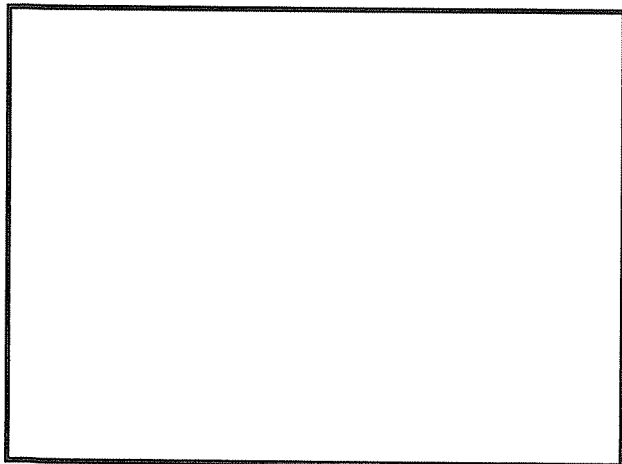
Een beroemd kunstwerk:

Een beroemd boek:

Beroemde muziek:

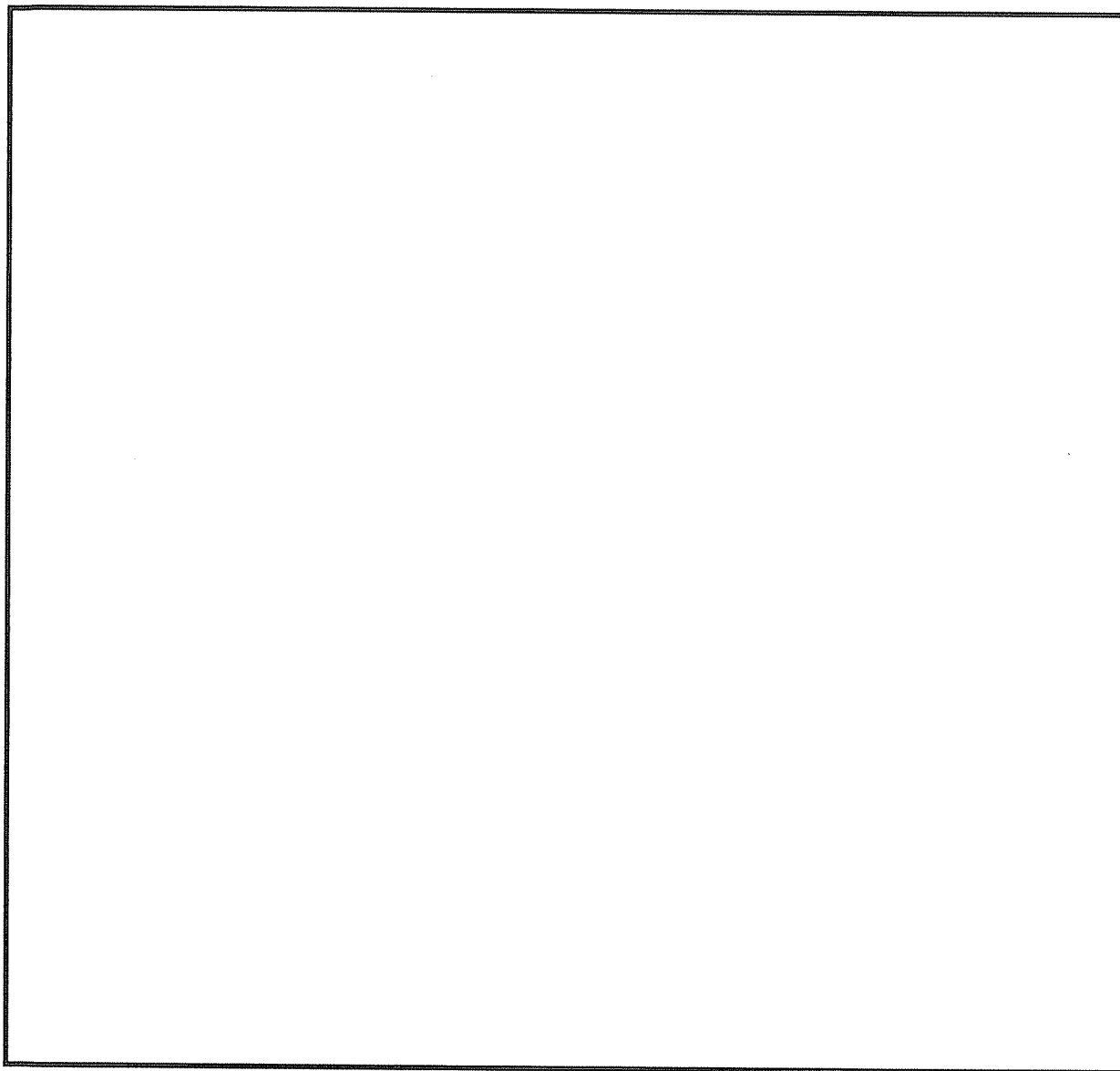
Volkslied

Het volkslied heet: _____

Het is geschreven door: _____ in het jaar _____

De muziek is gecomponeerd door: _____

Thematische kaart:

Legenda:

Hoofdstuk 6

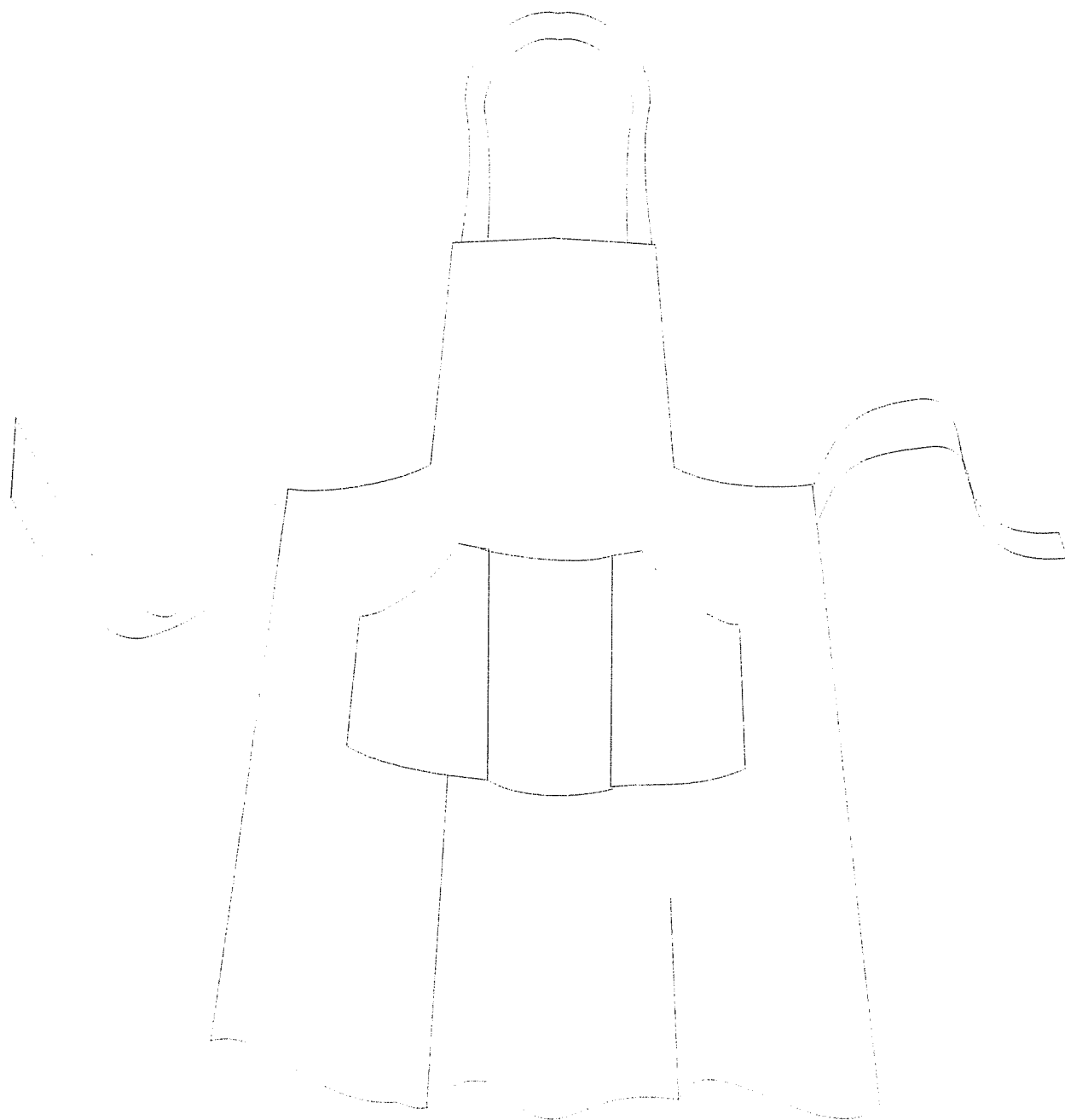
Bijlagen

--

--

Koksdiploma

Mening van het proefkonijn:

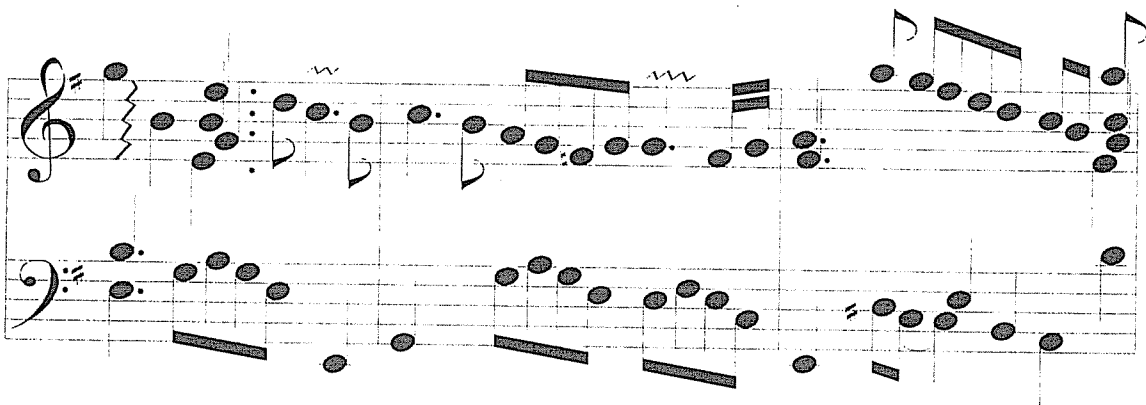

Muziek diploma

Dit muziek diploma
is uitgereikt aan:

voor het uitstekend
zingen of spelen
van de eerste ____ regels
van het volkslied van

Handtekening:

Hoofdstuk 7

De afwerking van je werkstuk

De kaft

Maak je kaft van gekleurd papier, en gebruik de computer (Word bijvoorbeeld) om het land en je naam er mooi op te zetten. Je kunt een kader maken (via Opmaak) om daarin een collage te maken van plaatjes van je land. Daar kun je o.a. reisgidsen voor gebruiken, omdat daar veel kleine plaatjes in staan. Je kunt natuurlijk ook een mooie tekening maken voor je kaft, of een groot plaatje gebruiken, waar je dan weer je tekst overheen zet.

Om je kaft stevig en netjes af te werken kun je hem lamineren. Als je op school een lamineerapparaat hebt wil iemand dat misschien voor je doen. Anders kun je het zelf doen in een kopieerwinkel.

Om ook een stevige achterkant te krijgen kun je nog een gekleurd vel lamineren.

Inbinden

Om je uiteindelijke werkstuk bij elkaar te houden zijn er verschillende manieren. De simpelste manier is natuurlijk nieten, maar dat kan niet als je een gelamineerde voor- en achterkant wilt.

Met een perforator kun je twee gaatjes maken in alle bladen en ze vervolgens in een zichtmapje doen. Zichtmapjes zijn plastic mapjes met een doorzichtige voorkant en een gekleurde achterkant. Binnenin zit een systeem waarin je een heel pakket bladen met twee gaatjes kan doen. Ze hebben een witte strook aan de zijkant waarop je nog eens de titel en je naam kunt schrijven.

Als je een perforator gebruikt die 23 gaatjes maakt, kun je door de gaatjes gekleurde wol of katoendraad rijgen om je werkstuk in te binden. Als je een extra mooi effect wilt; draai meerdere draden in elkaar of maak een dunne vlecht.

Een hele professionele manier is gebruik maken van een inbindmachine. De meeste scholen hebben zo'n apparaat en anders kun je hem gebruiken in een kopieerwinkel. Een inbindmachine is niet moeilijk te bedienen. Hij maakt 21 rechthoekige gaatjes in je bladen. Daarna kan je met hetzelfde apparaat een plastic bindrug (een spiraal) door de gaatjes doen. Hij kan ook gaatjes maken in een gelamineerd vel, maar bij

kopieerwinkels hebben ze doorzichtige plastic vellen om voor je kft te doen als die niet gelamineerd is. De plastic bindruggen zijn er in allerlei diktes en kleuren. Het gebruik van de inbindmachine in een kopieerwinkel is meestal gratis. De kosten voor een bindrug of een doorzichtig vel zijn heel laag. Dus voor een paar euro heb je een geweldig uitziend werkstuk!

Veel succes!

Hoofdstuk 8

Woordenlijst

actief (vulkaan)	Men noemt een vulkaan actief als hij nog uitbarst. Dat kan regelmatig zijn of het kan al weer heel lang geleden zijn dat er een uitbarsting was.
analfabetisme	Het voorkomen van analfabeten; dat zijn mensen die niet kunnen lezen of schrijven. Het wordt meestal uitgedrukt in een percentage van de totale bevolking.
archipel	Een grote groep eilanden. Indonesië is een archipel.
atol	Een ringvormig koraaleiland. Wanneer een onderzeese vulkaan uitbarst kan hij een vulkanisch eiland vormen. Daar omheen ontstaat een koraalrif omdat de diertjes die het rif vormen aangetrokken worden door het warme, mineraalrijke water om dat eiland. Het eiland kan in de zee zakken door nieuwe uitbarstingen of omdat de zeespiegel gestegen is. Het rif van koraal blijft groeien en kan boven water uitkomen. Uiteindelijk blijft er zo een kring van koraaleilandjes over met in het midden een ondiepe lagune. Het eiland Bikini is bijvoorbeeld een atol.
baai	Een kleine, halfronde inham van de zee in de kust.
bergketen	Een lange rij van bergen die aan elkaar zitten.
bergpas	Een laag stuk tussen twee bergtoppen waar je via een weg naar de andere kant van de bergen kan gaan.
bevolkingsdichtheid	Het aantal inwoners per vierkante kilometer.
BNP	Bruto Nationaal Product: de totale inkomsten van een land. In de Grote Bosatlas wordt het aangegeven per inwoner zodat je beter het inkomen van landen kunt vergelijken.

bodemgebruik	In de Bosatlas vind je kaartjes over het bodemgebruik van een land. Daarop wordt aangegeven wat de inwoners van een land met de bodem doen; bijvoorbeeld waar akkerbouw is, waar veeteelt is en waar bos is.
bron	De plek waar een rivier ontstaat, ontspringt. De plek waar water uit de bodem opwelt.
cirkeldiagram (cirkelgrafiek)	Een cirkel waarin als een soort taartpunten de verdeling in procenten van iets is aangegeven. De hele cirkel stelt 100% voor.
collage	Een aantal plaatjes bij elkaar geplakt zodat het samen een nieuw plaatje vormt.
componeren	Muziek bedenken en opschrijven in notenschrift.
cycloon	Een tropische wervelstorm.
delta	De monding van een rivier in de vorm van een driehoek als de rivier zich in kleine riviertjes splitst.
dieptecijfer	Een getal dat aangeeft hoe diep het water is. In de Bosatlas zijn het schuin gedrukte zwarte getallen met een minteken ervoor.
evenement	Gebeurtenis; bijvoorbeeld een festival.
exportproducten	Producten die een land uitvoert (exporteert), verkoopt aan andere landen.
fauna	Dieren.
flora	Planten.
functie	Taak.
geboortecijfer	Aantal geboortes (baby's die geboren worden) per 1000 inwoners per jaar.
geboorte-overschot	Het geboortecijfer min het sterftcijfer.

geografische coördinaten

(Pak voor deze uitleg een atlas erbij en zoek een staatkundige kaart van de aarde op.)

D.m.v. geografische coördinaten kun je heel precies een plaats op de aarde aanduiden. Daarvoor verdelen we de aarde in kleine vakjes d.m.v. een denkbeeldig rooster van cirkels (breedtecirkels) en halve cirkels (meridianen). Breedtecirkels lopen evenwijdig aan de evenaar om de aarde. Meridianen lopen als halve cirkels van noord naar zuid; op de polen komen ze dus bij elkaar. Je doet alsof er 90 breedtecirkels boven en 90 cirkels onder de evenaar liggen. In de atlas zijn ze niet allemaal getekend want dan zou je geen kaart meer zien.

De evenaar verdeelt de aarde in een noordelijk en een zuidelijk halfrond; oftewel noorderbreedte en zuiderbreedte. We beginnen te tellen bij de evenaar. Als je in de atlas kijkt zie je dat Madrid op de veertigste breedtecirkel ten noorden van de evenaar ligt. Aan de rand van de kaart kun je in zwarte getallen de graden zien staan. We zeggen dan: Madrid ligt op 40 graden noorderbreedte; in het kort: 40° NB. Kaapstad ligt op ongeveer 34° ZB. Beijing ligt ook op 40° NB. Om nu preciezer aan te duiden welke plaats we op de 40 graden breedtecirkel bedoelen hebben we ook de meridianen nodig. De nulmeridiaan van waaruit we beginnen te tellen loopt over Greenwich (bij Londen). We doen alsof er 180 halve cirkels, de meridianen aan de ene kant van Londen liggen, en 180 aan de andere kant. Precies aan de andere kant van de aarde ligt dus de 180° meridiaan. Kijk maar op de kaart van de Grote en de Indische oceaan. (Zie je ook de datumgrens?) Samen met de nulmeridiaan verdeelt deze meridiaan de aarde ook in twee halve bollen: het oostelijk halfrond en het westelijk halfrond. Plaatsen ten oosten van Londen duiden we aan met oosterlengte (OL) en plaatsen ten westen van Londen duiden we aan met westerlengte (WL). Nu kun je zien dat Madrid op ongeveer 4 graden westerlengte ligt; in het kort: 4° WL. Beijing ligt op ongeveer 116° OL. Nu kun je met twee getallen dus elke willekeurige plaats op aarde aangeven. Welke plaats ligt er op: 41° NB en 74° WL? En waar ligt jouw woonplaats?

golf

Een grote, halfronde inham van de zee in de kust.

grasland	Land dat vooral met gras begroeid is. Grasland komt voor in streken waar te weinig regen valt, of het te koud is om er bomen te laten groeien.
hedendaags	Van nu.
hoogtecijfer	Een getal dat aangeeft hoe hoog een bepaald punt in het land is ten opzichte van de zeespiegel. In de Bosatlas zijn het schuin gedrukte zwarte getallen met een plusteken ervoor. Hoogtelijnen verbinden punten van gelijke hoogte op een kaart.
hoogvlakte	Hoog gelegen vlak land; ook wel plateau genoemd.
hurricane	Wervelstorm in Midden-Amerika en de Antillen.
importproducten	Producten die een land invoert (importeert), koopt van andere landen.
industrie	Alle soorten fabrieken.
internationale afkorting achter op auto's	Auto's hebben achterop een sticker met daarop een afkorting van twee letters. Op Nederlandse auto's staat NL; op Belgische staat BE.
internationale afkorting voor vliegvelden	De drieletterige afkorting die in de luchtvaart wordt gebruikt voor vliegvelden; je ziet hem bijvoorbeeld op tickets en bagagelabels staan. De afkorting voor Schiphol is AMS; die voor Zaventem is BRU.
klimaat	Het gemiddelde weer in een groot gebied berekend over 30 jaar.
kunstmatig	Door mensen gemaakt, dus niet door de natuur.
laagvlakte	Een groot gebied dat niet hoger dan 200 meter boven de zeespiegel ligt; ook laagland genoemd.

landengte	Ook wel istmus genoemd. Een smalle strook land die twee grotere stukken land, of een schiereiland met het vasteland, met elkaar verbindt. Bijvoorbeeld Midden-Amerika, maar dat is wel een hele grote. Een kleine landengte is bijvoorbeeld de Bosporus.
landtong	Een smalle strook land die in het water uitsteekt.
lawine	Een grote hoeveelheid sneeuw of steen die plotseling van een berg afglijdt. Sneeuwlawines kunnen hele dorpen bedelven.
legenda	Een lijst met symbolen die op kaarten gebruikt worden en hun betekenis. Voorin de grote Bosatlas staat de algemene legenda. Bij de kaarten staat meestal nog een extra legenda die alleen voor die kaart geldt.
legendarisch	Een legendarisch persoon is een persoon die beroemd is geworden en waarover veel verhalen de ronde doen. Die verhalen zijn vaak maar gedeeltelijk waar omdat ze in de loop van de tijd aangedikt zijn.
meanderen	Een rivier meandert als hij zich met heel veel bochten door het landschap slingert.
merengebied	Een gebied met een groot aantal meren bij elkaar.
mijnbouw	Delfstoffen uit de grond halen. Bijvoorbeeld: steenkool, bruinkool, aardolie, aardgas, zout, goud, diamant.
monding	De plaats waar een rivier in een zee, oceaan of meer stroomt. Bijvoorbeeld: de IJssel mondt uit in het IJsselmeer; de monding van de IJssel ligt bij Kampen.
natuurkundige kaart	Een kaart waarbij de nadruk ligt op het landschap. De hoogte van het land wordt in verschillende groene en bruine kleuren aangegeven; de diepte van het water in verschillende blauwe kleuren. Dit soort kaarten zijn heel handig als je wilt weten hoe een land er ongeveer uit ziet.
ontspringen	Het beginnen van een rivier; waar het water opwelt uit de grond.

oorspronkelijke plantengroei	De plantengroei die er was voordat de mens zich ermee ging bemoeien.
orkaan	Een orkaan (tyfoon, cycloon) is een zware stormwind. Hij begint in de buurt van de evenaar boven de oceaan. De winden draaien om een windstil centrum: het oog van de orkaan. Een orkaan zorgt voor hevige stortregen. Als een orkaan over land beweegt, neemt hij af in kracht. Orkanen bewegen langzaam, zodat mensen op tijd gewaarschuwd kunnen worden.
pampa	Grasland in Zuid-Amerika.
prairie	Grasland in Noord-Amerika.
reliëf	Verschil tussen hoog en laag van een landschap. Een gebied met veel bergen en dalen heeft veel reliëf. Nederland heeft weinig reliëf; Zwitserland veel.
religie	Godsdienst.
savanne	Tropisch grasland.
schaal	Schaal is de verhouding tussen de afmetingen van de kaart en de werkelijke grootte van het gebied dat op die kaart staat. Bijvoorbeeld: schaal 1:200.000 wil zeggen dat 1 cm op de kaart in werkelijkheid 200.000 cm voorstelt, oftewel 2 km.
schiereiland	Een eiland dat net geen echt eiland is, omdat het een klein stukje aan het vasteland vast zit.
Staafdiagram (Staafigrafiek)	Een grafiek met staafjes die getallen weergeven d.m.v. hun lengte zodat je gemakkelijk kunt vergelijken.
staatkundige kaart	Een kaart waarbij de nadruk ligt op de landen en plaatsen. De landen zijn in kleuren aangegeven, en soms de provincies of andere gebieden ook. Het zijn goede kaarten om topografie mee te leren.
staatsvorm	De manier waarop een land geregeerd wordt. Bijvoorbeeld republiek of koninkrijk.

statistiek	Rekenwijze met gegevens die de werkelijkheid weergeven.
statistische weergave	D.m.v. cijfers weergegeven van de werkelijkheid. Achterin de grote Bosatlas staat een gedeelte met statistische weergaven. Daar vind je veel tabellen met allerlei handige cijfers over bijvoorbeeld de bevolking en de oppervlakte van landen waardoor je ze met elkaar kunt vergelijken.
steppe	Grasland in Oost-Europa en Azië; de steppen lopen van het zuiden van Oekraïne, dwars door Rusland, tot voorbij Kazachstan.
sterftecijfer	Het aantal mensen dat per 1000 inwoners per jaar overlijdt.
thematische kaart	Een thematische kaart is een kaart die één thema of onderwerp laat zien. Andere onderwerpen worden weggelaten.
tijdzone	De aarde is opgedeeld in 24 tijdzones, omdat het niet voor iedereen even laat is in de wereld. Dat zou ook niet kunnen omdat de zon niet overal tegelijk kan schijnen. In de Grote Bosatlas staat een aparte kaart met de tijdzones.
toeristische attracties	Alles wat interessant is in een land waar toeristen op afkomen: dat kunnen pretparken zijn, maar ook oude gebouwen en mooie landschappen.
tornado	Een tornado is eigenlijk een piepkleine maar extreem krachtige orkaan. Hij beweegt heel snel; de wind gaat nergens zo hard als in een tornado. Daardoor gaat hij draaien tot een trechtervorm waarbij een soort slurf naar beneden ontstaat die alles opzuigt en vernielt wat hij tegenkomt. Omdat hij zo snel gaat is het moeilijk om mensen op tijd te waarschuwen.
traditioneel	Zoals vroeger.
tsunami	Een reusachtige vloedgolf. Een tsunami kan enkele tientallen meters hoog zijn en wordt veroorzaakt door aardbevingen in de aarde onder de oceanen.
tyfoon	Een orkaan in Azië.

veerdienst	Een veerboot of veerpont die vaart tussen twee stukken land.
wadi	Een droge rivierbedding in een droog gebied. Na een zware regenbui kan er tijdelijk water is staan. Dan is de wadi weer even een gewone rivier totdat al het water weggestroomd of verdampt is.
zeeniveau	De gemiddelde hoogte van de zeespiegel.
zeestraat	Eigenlijk het tegengestelde van een landengte. Een zeestraat is een smal stuk water tussen twee stukken land. Bijvoorbeeld het Nauw van Calais tussen Groot-Brittannië en Frankrijk.
zuigelingensterfte	Het aantal baby's dat sterft voor hun eerste verjaardag per 1000 inwoners.